

+ โศภวัต +

พ ล

เกรียงไกร ชีช่วง

หมุนด้วยมือของ

กึ่งล้อความสุข

‘เด็กบ้านโป่งกระต๊อง’

66 มมือเล็กๆ ของเด็กๆ จะยังทำอะไรไม่ได้
มาก แต่หากผู้ใหญ่ให้ออกาส มือน้อยๆ มือ
นี้อาจช่วยเหลือสังคมได้ไม่มากนัก

อย่างงานของโครงการบูรณาการการสร้าง
เสริมสุขภาพจังหวัดราชบุรีที่จัดขึ้น ณ หมู่บ้าน
โป่งกระทิงบน ตำบลบ้านโป่ง อำเภอบ้านคา
จังหวัดราชบุรี ของ สำนักงานกองทุนสนับสนุน
การสร้างเสริมสุขภาพ หรือ สสส. ที่มีมือน้อยๆ
ของเด็กๆ เข้ามาช่วยผู้ใหญ่พัฒนาชุมชนให้มี
ความสุขมากขึ้น

โครงการนี้นอกจากจะมีจุดประสงค์สร้างสุข
ให้ชาวราชบุรี ทั้งด้านการจัดอบายมุข ส่งเสริม
พลังชุมชนแล้ว ยังต้องการให้เป็นพื้นที่ที่มีสิ่ง
แวดล้อมที่ดี ด้วยพลังขับเคลื่อนจากชุมชนเอง
ซึ่งเด็กๆ และเยาวชนเป็นกำลังสำคัญอีกกำลัง
หนึ่งที่ช่วยทำให้ชุมชนน่าอยู่ ทุกคนสามารถยืน
อยู่ได้ด้วยตัวเอง เรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น
ได้ในสังคม ห่วงแผนธรรมชาติและสามารถ
เป็นแกนนำในการชักจูงผู้ใหญ่เข้ามาร่วมมือ
กันได้ด้วย

“ไก่อ” เกรียงไกร ชีช่วง พี่เลี้ยงผู้ดูแล
เยาวชนบ้านโป่งกระทิงบน เล่าว่า ที่ชุมชนแห่ง
นี้เด็กๆ ทุกคนหลังจากเลิกเรียนแล้ว จะมาทำ
กิจกรรมร่วมกัน แรกเริ่มเป็นแค่กลุ่มแกนนำ
เยาวชน เพื่อใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ จน
พัฒนาครอบคลุมทั้งการลด ละ เลิกยาเสพติด
อบายมุขต่างๆ รวมถึงสิ่งแวดล้อม เช่น ช่วยกัน
รักษาพื้นที่ต้นน้ำ ที่ผ่านมายาวชนที่เข้ามาร่วม
เป็นพลังขับเคลื่อนมีมากถึง 80 คนแล้ว

“อย่างเรื่องการตัดไม้ทำลายป่า เราเห็นว่าไม่
สามารถรณรงค์กับผู้ใหญ่ได้ จึงดึงเด็กๆ เข้ามามี

ส่วนร่วม เด็กเหล่านี้โดยเฉพาะเด็กเล็กจะช่วย
กระตุ้นให้ครอบครัวและชุมชนตระหนักถึงภัย
ของการตัดไม้ทำลายป่าในพื้นที่ป่าต้นน้ำโป่ง
กระทิงและป่าอินทนิลบริเวณโดยรอบได้ หลังจาก
ที่เด็กเหล่านี้อบรม และกลับไปบอกพ่อแม่ให้
อนุรักษ์ป่าแล้ว หากพ่อแม่ไม่เชื่อก็ยากที่จะให้
เหตุผลกับเด็ก จึงประสบความสำเร็จได้โดย
ง่าย” เกรียงไกรเล่าเสริม

เกรียงไกรยังเล่าอีกว่า หลังจากที่ได้เด็กๆ ช่วย
อนุรักษ์ต้นไม้และสิ่งแวดล้อมได้แล้ว จึงขยาย
ต่อไปเรื่องอื่นๆ ได้ง่าย ทุกวันนี้นักเรียนโป่งกระทิง
บนมีตลาดบ้านลิเลียวเพื่อเยาวชนลิเลียว, ศูนย์
การเรียนรู้เยาวชน, ศูนย์เรียนรู้ป่าในน้ำ, ศูนย์
การเรียนรู้อาชีพตีเม็ดเงินเยวชน และศูนย์
การเรียนรู้เกษตรเยวชน เป็นห้องเรียนสอน
ให้อยู่รอดได้ในวิถีชีวิตแบบพอเพียง โดยไม่พึ่ง

เอกลักษณ์ของพวกเขาไม่

ไม่เพียงแต่ผู้ใหญ่ในชุมชนจะดีใจ ที่ได้สอน
ให้พวกเขารู้จักห่วงแหนธรรมชาติและอยู่รอด
ได้เท่านั้น แต่หลังจากที่ได้เด็กๆ ทุกคนได้เข้าร่วม
โครงการต่างๆ แล้ว คุณภาพชีวิตของพวกเขา
เขาดีขึ้น มีเงินใช้เอง และยังสามารถรักษา
บ้านโป่งกระทิงบนของเขาให้มีธรรมชาติงดงาม
ต่อไปด้วย

“นัท” ด.ช.ชนากร จะเนีย วัย 12 ปี โรงเรียนบ้านโป่งกระทิงบน ที่ประดิษฐ์น้ำยาล้างจานมาจากขายในตลาดบ้านสี่เหลี่ยมเพื่อเยาวชนสีขาว เพื่อให้คนในหมู่บ้านได้ซื้อของราคาถูก และยังทำให้เขามีรายได้ เล่าว่า มาขายน้ำยาล้างจานที่นี้สัปดาห์ละครั้ง แม้จะขายได้ไม่ดีมาก เพราะว่าเป็นของใช้ในบ้านที่ใช้ได้นาน แต่ก็เป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และยังมีรายได้เสริม นำไปใช้จ่ายในบ้านได้ ถือเป็นเรื่องดีที่ได้ช่วยเหลือที่บ้าน

ขณะที่ ด.ญ.ประภาศิริ ขอแระ ชั้น ป.4 โรงเรียนบ้านโป่งกระทิงบน ที่มาขายผลไม้ที่ตนเองและเพื่อนๆ ปลุกไว้ให้กับชาวบ้านในชุมชน เล่าว่า สิ่งที่มาขายนั้นเป็นสิ่งที่หาได้ไม่ยาก แต่ชาวบ้านในชุมชนก็สนใจซื้อเป็นการช่วยเหลือกัน บางวันขายดี ก็จะมีเงินเข้าชมรมเยาวชนของที่นี่ เพื่อนำเงินไปทำกิจกรรมและอดออมไว้

“เงินที่ได้แต่ละครั้งนอกจากนำไปทำกิจกรรมแล้ว ก็จะอดออมไว้ให้พ่อแม่ เพื่อเอาไว้ใช้เวลาโตขึ้น จะได้เรียนสูงๆ ที่มาขายทุกวันนี้ เรื่องเงินไม่ใช่เรื่องสำคัญเท่าไร เราตั้งใจที่ได้ฝึกทักษะชีวิตและอยู่ร่วมกับทุกคนอย่างพอเพียงมากกว่า แค่นี้พวกเราที่มีความสุขแล้ว”

นอกจากนี้เด็กๆ ยังเรียนรู้ที่จะอยู่กับป่า โดยเข้าไปทำกิจกรรมปลูกป่า สร้างฝาย ศึกษาเมล็ดพันธุ์ต่างๆ ที่มีจากป่าของพวกเขา ทั้งยังสร้างสรรค์สิ่งประดิษฐ์จากลูกไม้ที่ได้อีกด้วย

ด.ญ.จุฑารัตน์ บริรักษ์ ชั้น ป.4 โรงเรียนบ้านโป่งกระทิงบน เล่าว่า เธอและเพื่อนๆ จะหัวปิ่นโตไปเข้าค่ายบนภูเขาในช่วงฤดูเปลี่ยนผ่านปีละครั้ง เมื่อเห็นว่าป่าไม้แห้งแล้งก็ทำให้รู้สึกห่วงและอยากเก็บรักษาต้นไม้ไว้

“ทุกปีจะมีค่ายใหญ่ให้พวกเราขึ้นไปปลูกป่า

จุฑารัตน์ บริรักษ์

ประภาศิริ ขอแระ

กัน อาทิ มะค่าโมง และกล้วยไม้ นอกจากนี้เรายังทำฝายกันง่ายๆ ด้วยหินและไม้ เพื่อกักเก็บน้ำไว้ในอนาคต หลายครั้งพวกเราไปบวชป่ากันโดยการนำเจ้าไปผูกไว้กับต้นไม้ ไม่ให้ผู้ใหญ่มาตัดไป รู้สึกดีใจมากที่เราเป็นส่วนเล็กๆ ที่ทำให้ธรรมชาติของราชบุรีคงอยู่อย่างสมบูรณ์” จุฑารัตน์เล่าเสริม

แม้จะเป็นเพียงมือเล็กๆ แต่ก็ช่วยสร้างสรรค์สังคมให้เปี่ยมไปด้วยความสุขได้

แซ
มร
ขอ
รร
โล
ชา
หน
ลี่ย
นอ
โล
เบ
ภา
ที่อ
ช
ด
เบ
เ